

Ил очен жинелләрдән булмаган 1990 елларда: барысы да талон буенча бирелгән, ипигә дә чикләвләр булган чакта, Ельник районы Лобановка авылында туып-вскән Наиль Равиль улы Шехмаметьевны армиягә алалар.

Наильнен әнисе, Рякия Кәрим кызы истәлекләрен янартып шул еллар турында: «Туганнар, авылдашлар алдында биткә кызыллык тошермәсен дип, тоннәрен ипи пешерәм, камыр ризыклары әзерли идем. Бездә, татарларда, гомер-гомергә урнашылган гадәт буенча, остәл тәм-томнардан ишелеп тошәргә тиеш».

Шул чорда Наиль Равиль улы Шехмаметьевны хәрби хезмәткә алган кон житә: Рузаевка, хәрби комиссариат. Тәвлек әйләнәсендә хәрбиләр. Ниһаять, призывникларнын тозеп, фамилияләрен кычкыра башлайлар. Шехмаметьевка чират житкәч, офицер: «ун якка», - ди. Шулай итеп Наиль Равиль улы Ерак Кончыгышка- Дальний Востокка киткән командага элөгә. Берничә кон юл үткәч, шәһәргә барып житәләр нәм учебка башлана. Наиль Русский утравына билгеләнә. Биредә Тын океан флотына радистлар әзерли торган уку йорты урнашкан.

Дәрәс... анын белән нәр солдатнын истәлекләре дә, яхшы хатирәләре дә күп. Иртәнге алтыда - подъём, физик зарядка, бәдрәф, иртәнге аш нәм сыйныфлар буенча марш. Нәкъ шулай биредә дә була. Равиль улы Наиль Морзе әлифбасынын нәм башка радистлар очен кирәкле нәрсәләрне шунда ойрәнәп белә. Офицерлар призывникларга радист нөнәренен барлык нечкәлекләрен жентекләп аналталар. Сүз унаеннан, матрос Шехмаметьевка барысы да жинел бирелә, чонки авылда үскән малай казарма шартларына тиз ойрәнә. Моннан тыш, ул армия алдыннан гына Краснослободск совхоз-коллиятендә механика профессиясенен үзләштерә башлай. Аппаратура белән «син» дә иде, шуна да имеш-мимешләрне ишетмәде. Ярты елга сузылган дәрәсләр тиз үтеп китә нәм аларны, белгечләр буларак корабльләргә бөтү вакыты житә. Наиль Равиль улы Сахалин утравына база тральщигы булып хезмәт итәргә жибәрелә. Флотилия составында океанга атнага 2-3 тапыр чыга.

Хәрби хезмәттә булган Наиль Равиль улы хезмәтен гади матрос буларак башлай, ә икенче статья старшинасы итеп тәмамлай. Житәкчеләре анын корабльләр белән идәрә итү унышларынан канәгать булган.

Ике ел тиз үтеп тә китә, демобилизация вакыты да житә. Владивостокка кадәр ике сөгәт самолет белән, ә аннан сон бер атна буе туган Мордовиягә кадәр язма героёбыз поездда кайткан. Очрашу нәрвакыттагыча бик дулкынландыргыч була. Әтисе Равиль Кәрим улы, улы очен горур. Ул ата-бабаларынын намусын хурлыкка тошерми. Әйтеп китәргә кирәк, Равиль Кәрим улы үзе дә дингез авиациясендә хезмәт иткән. Частьләре

Кольский ярмутравында урнашкан була. 1966 елдан бирле квп еллар үтсә дә, хәрби-дингез флотында хезмәт итү истәлеге буларак, тельняшкасы белән аерылмый ул. - Шәхсән үзем очен оч бәйрәм бар дип саныйм, - ди Р.К.Шехмаметьев, - бу - Совет Армиясе нәм Хәрби-Дингез Флоты коне, Авиация коне, Хәрби-Дингез Флоты (ВМФ) коне. Мин аларны гаилә белән билгеләп үткәрәм. Улым белән мине дусларыбыз, туганнарыбыз котлый.

...Демобилизациядән сон Наиль Равиль улы Шехмаметьев хәрбилектә хезмәте белән туктатылган укуын совхоз-коллияттә дәвам итә. Механик дипломы ала. «Дружба» колхозында шофер булып эшли. 2013 елда Ельник районы Лобановка авылыннан район үзөгәндә йорт салып күченеп яши башлайлар. Шунда ул АО «Транспневматика»нын 20нче цехына эшкә урнаша. Инде тугыз ел эшли. Тәртипле, ышанычлы, житәкчелек ягыннан яхшы исәптә. Пенсионер ата-аналары нәм ботен гаиләсе очен ул ышанычлы терәк нәм ярдәмче.

Наилә НАСЫРОВА тәржемәсе